

Jurisdikcija - Čekija

TURINIO LENTELE

- 1 Ar turėčiau kreiptis į bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismą, ar į specializuotą teismą (pavyzdžiui, darbo teismą?)
- 2 Kai byla teisinga bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismams (t. y. tokias bylas nagrinėti kompetentingiems teismams), kaip žinoti, į kurį teismą kreiptis?
 - 2.1 Ar bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismai skirstomi į žemesnės ir aukštesnės instancijos teismus (pavyzdžiui, apylinkės teismai priskiriami prie žemesnės, o apygardos teismai – prie aukštesnės instancijos teismų) ir jeigu taip, kuris iš jų kompetentingas nagrinėti mano bylą?
 - 2.2 Teritorinis teisingumas (byla teisinga miesto A ar miesto B teismui?)
 - 2.2.1 Bendroji teritorinio teisingumo taisyklė
 - 2.2.2 Bendrosios taisyklės išimtys
 - 2.2.2.1 Kada galiu pasirinkti, į kurį teismą kreiptis: į atsakovo gyvenamosios vietos teismą (pagal bendrąją taisyklę nustatytą teismą) ar kitą teismą?
 - 2.2.2.2 Kada turi kreiptis ne į atsakovo gyvenamosios vietos teismą (pagal bendrąją taisyklę nustatytą teismą), o į kitą teismą?
 - 2.2.2.3 Ar šalys gali pasirinkti teismą, kuris paprastai nebūtų kompetentingas nagrinėti bylą?
- 3 Kai byla teisinga specializuotiems teismams, kaip sužinoti, į kurį teismą reikėtų kreiptis?

1 Ar turėčiau kreiptis į bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismą, ar į specializuotą teismą (pavyzdžiui, darbo teismą?)

Čekijos civilinėje teisėje nėra procesinių taisyklių, kuriomis konkrečių rūšių byloms spręsti būtų skiriami specializuoti teismai. Civilinėse bylose bendrosios kompetencijos teismas iš esmės turi jurisdikciją spręsti visų civilinės teisės sričių ginčus. Materialinės teisės požiūriu šios sritys apibrėžiamos taip: civiliniuose teismo procesuose teismai nagrinėja ir sprendžia ginčus ir kitus teisinius atvejus, kylančius iš privatinės teisės santykių (Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso su pakeitimais 7 straipsnio 1 dalis). Be to, 2014 m. sausio 1 d. Čekijos Respublikoje įsigaliojo naujas įstatymas, Įstatymas Nr. 292/2013 Coll. dėl specialaus teismo proceso. Pagal šį įstatymą teismai nagrinėja ir sprendžia šiame įstatyme išdėstytus teisinius klausimus.

Tam tikrais atvejais specialiaisiais teisės aktais įgaliojimai spręsti civilinės teisės klausimus skiriami administracinėms institucijoms. Vis dėlto šiuo atveju administracinės institucijos sprendimą vėliau visada gali peržiūrėti civilinių bylų teismas, vykdydamas procesą pagal Įstatymo Nr. 99/1963 Coll, Civilinio proceso kodekso, su pakeitimais Penktąją dalį (244 ir tolesni straipsniai).

2 Kai byla teisinga bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismams (t. y. tokias bylas nagrinėti kompetentingiems teismams), kaip žinoti, į kurį teismą kreiptis?

2.1 Ar bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismai skirstomi į žemesnės ir aukštesnės instancijos teismus (pavyzdžiui, apylinkės teismai priskiriami prie žemesnės, o apygardos teismai – prie aukštesnės instancijos teismų) ir jeigu taip, kuris iš jų kompetentingas nagrinėti mano bylą?

Čekijos Respublikoje pirmosios instancijos civilinių bylų teismai yra apylinkių teismai (*okresní soud*) ir apygardų teismai (*krajský soud*), o retais atvejais – Čekijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas (*Nejvyšší soud České republiky*).

1. Apylinkių teismai turi jurisdikciją nagrinėti bylas pirmąja instancija, išskyrus atvejus, kai įstatymuose konkrečiai numatyta, kad jurisdikcija priklauso apygardų teismams arba Čekijos Respublikos Aukščiausiajam Teismui.

2.

a) Pagal Įstatymą Nr. 99/1963 Coll. apygardų teismai turi jurisdikciją pirmąja instancija nagrinėti šias bylas:

- ginčus, kylančius iš tarpusavio susitarimu grąžinamų permokų, susijusių su pensijų draudimo išmokomis, sveikatos draudimu, valstybės socialine parama ir pagalba materialiniams poreikiams patenkinti, taip pat ginčus dėl tarpusavio atsiskaitymų, susijusių su atgaline data mokama kompensacija, sumokėta įgyvendinant teisę į sveikatos draudimo išmokas,
- ginčus dėl streiko ar lokauto neteisėtumo,
- ginčus dėl užsienio valstybės ar asmenų, turinčių diplomatinį imunitetą ir privilegijas, jeigu šie ginčai priklauso Čekijos teismų jurisdikcijai,
- ginčus dėl arbitro sprendimo, susijusio su kolektyvinės sutarties prievolių vykdymu, panaikinimo,
- bylas, kylančias iš teisinių santykių, susijusių su komercinių įmonių, fondų, labdaros subjektų ir fondų kūrimu, ir komercinių įmonių, jų partnerių ar narių ginčus, taip pat partnerių ar narių tarpusavio ginčus dėl jų dalyvavimo komercinėje įmonėje,
- verslo įmonių, jų partnerių ar narių ir įstatymais nustatytų jų organų ar likvidatorių tarpusavio ginčus, jeigu ginčai susiję su įstatymais nustatytų organų ar likvidavimo organo narių pareigų vykdymu,
- ginčus, kylančius iš autorių teisių teisės,
- ginčus dėl nesažininga konkurencija arba neteisėtais konkurencijos ribojimais pažeistų arba dėl to pavojuje atsidūrusių teisių,
- bylas dėl juridinio asmens pavadinimo ir reputacijos apsaugos,
- ginčus dėl finansinių garantijų ir ginčus, susijusius su įsakomaisiais vekseliais, čekiais ir investicinėmis priemonėmis,
- ginčus dėl prekybos prekių biržoje,
- bylas, susijusias su Savininkų asociacijos generalinėmis asamblėjomis, ir su jomis susijusius ginčus,
- bylas dėl įmonių ir kooperatyvų pertvarkymo, įskaitant procesus dėl kompensacijų pagal specialias teisines nuostatas,
- ginčus dėl gamyklos ar jos dalies įsigijimo ar nuomos,
- ginčus dėl statybos darbų sutarčių, kurios yra nustatytas finansines ribas viršijančios viešojo pirkimo sutartys, taip pat dėl tokioms sutartims vykdyti tiekiamų priemonių.

b) Pagal Įstatymą Nr. 292/2013 Coll. apygardų teismai turi jurisdikciją pirmąja instancija nagrinėti šias bylas:

- bylas dėl juridinių subjektų statuso, įskaitant jų veiklos nutraukimą ir likvidavimą, įstatymais nustatytų jų organų narių ar likvidatoriaus skyrimą ir atleidimą iš pareigų, jų pertvarkymą ir klausimus, susijusius su bendra jų statuso nauda,
- bylas dėl juridinių subjektų pirkimo, pardavimo ir gavimo pagal kliento pateiktus nurodymus,
- bylas dėl įmokų, kuriomis įvykdomos prievolės suteikti atlygį ar kompensaciją daugiau negu vienam asmeniui pagal teismo sprendimą, priimtą remiantis Komercinių įmonių įstatymu arba Įmonių ir kooperatyvų pertvarkymo įstatymu (toliau – privaloma įmoka),
- bylas dėl kapitalo rinkos,
- bylas dėl išankstinio sutikimo atlikti tyrimus konkurencijos apsaugos klausimais,
- bylas dėl Čekijos advokatų tarybos arba Mokesčių konsultantų rūmų atstovo sutikimo susipažinti su dokumentų turiniu pakeitimo.

3. Čekijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas turi jurisdikciją pirmąja ir vienintele instancija nagrinėti bylas dėl užsienio teismų sprendimų, susijusių su santuokos nutraukimu, gyvenimu skyriumi, santuokos pripažinimu negaliojančia ir jos buvimo fakto nustatymu, pripažinimo, jeigu bent viena iš šalių yra Čekijos Respublikos pilietis, kaip numatyta Įstatymo Nr. 91/2012 Coll. dėl tarptautinės privatinės teisės 51 straipsnyje. Vis dėlto ši procedūra netaikoma pripažįstant kitų ES valstybių narių teismų sprendimus tais atvejais, kai taikomas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, arba kai taikoma dvišalė arba daugiašalė sutartis, kurioje numatyta kitokia negu Čekijos teisės reglamentuojama procedūra.

Aukščiausiasis Teismas taip pat turi jurisdikciją bylose dėl užsienio teismų sprendimų, kuriais nustatoma ar paneigiama vaiko kilmė, pripažinimo, kaip numatyta Įstatymo Nr. 91/2012 Coll. dėl tarptautinės privatinės teisės 55 straipsnyje.

2.2 Teritorinis teisingumas (byla teisinga miesto A ar miesto B teismui?)

Aplinkybės tuo metu, kai pradedamas procesas, yra lemiamas veiksnys nustatant dalykinę jurisdikciją (žr. klausimą Nr. 2.1) ir teritorinę jurisdikciją. Bet koks vėlesnis šių aplinkybių pasikeitimas (pvz., atsakovo gyvenamosios vietos pasikeitimas) yra nesvarbus, išskyrus kelias išimtis (jurisdikcijos perkėlimas nagrinėjant bylas, susijusias su nepilnamečių priežiūra, globos teisėmis ir procesais dėl teisinio veiksnio).

Pagal Įstatymo Nr. 99/1963, Civilinio proceso kodekso, 105 straipsnio 1 dalį teismui teritorinę jurisdikciją paprastai leidžiama peržiūrėti tik proceso pradžioje, kol bus baigtas parengiamasis procesas, arba jei parengiamasis procesas nerengiamas, iki kol byla bus pradėta nagrinėti iš esmės, t. y. kol ieškovas bus paragintas pateikti ieškinį pradiniam procese arba kol teismas priims nutartį tuo atveju, kai nutartis priimama nerengiant posėdžio. Vėliau teritorinę jurisdikciją galima peržiūrėti tik tuo atveju, jeigu neįvyko parengiamasis procesas ir šalis pareiškė prieštaravimą dėl vietos jurisdikcijos esant pirmai galimybei, kai tik įgijo teisę tai padaryti. Gali susiklostyti tokios aplinkybės, kad tam tikrose bylose teritorinę jurisdikciją turės keli teismai. Ieškovas gali pasirinkti bendrosios kompetencijos teismą ir teismus, paskirtus Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso, 87 straipsnyje (pvz., pagal darbo vietą, o bylose dėl kompensacijos – pagal žalos padarymo vietą). Ieškovas sprendimą dėl teismo pasirinkimo turi priimti vėliausiai ieškinio pateikimo momentu – jurisdikciją turės teismas, kuriame pirmą kartą buvo pradėtas procesas.

Teritorinė jurisdikcija specifiniams teisiniams klausimams nagrinėti nustatoma pagal Įstatymą Nr. 292/2013 Coll. dėl specialaus teismo proceso.

2.2.1 Bendroji teritorinio teisingumo taisyklė

Pagrindinės teritorinės jurisdikcijos taisyklės išdėstytos Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso, 84–86 straipsniuose ir Įstatymo Nr. 292/2013 Coll. 4 skirsnyje. Tačiau reikėtų nepamiršti, kad tam tikrais atvejais teritorinė jurisdikcija gali būti reglamentuojama tiesiogiai taikytiniais ES teisės aktais, kurie yra viršesni už nacionalinės teisės aktus (žr. tam tikras Reglamento (EB) Nr. 44/2001, kuriuo reglamentuojama ne tik tarptautinė, bet ir teritorinė jurisdikcija, nuostatas), o tai reiškia, kad Čekijos teisės aktais nustatytos teritorinės jurisdikcijos taisyklės taikomos ne visada.

Pagrindinė Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso, taisyklė – bendrosios kompetencijos teismas yra atsakovo bendrosios kompetencijos teismas. Bendrosios kompetencijos teismas visada yra apylinkės teismas. Kai jurisdikciją nagrinėti bylas pirmąja instancija turi apygardos teismas (žr. klausimą Nr. 2.1), teritorinė jurisdikcija priklauso apygardos, kurioje yra proceso šalies bendrosios kompetencijos (apylinkės) teismas, teismui. Jeigu ieškinyje pateikiamas keliems atsakovams, teritorinę jurisdikciją turi bet kurio iš jų bendrosios kompetencijos teismas.

Fizinio asmens bendrosios kompetencijos teismas yra apylinkės, kurioje yra jo gyvenamoji vieta, teismas, o jeigu šalis gyvenamosios vietos neturi, tada tai yra teismas, kurio apylinkėje asmuo yra apsistojęs. Gyvenamąją vietą laikoma vieta, kurioje asmuo gyvena ketindamas ten nuolat pasilikti (tokių vietų gali būti ne viena, tokiais atvejais bendrosios kompetencijos teismui galima priskirti visų tokių vietų teismus).

Verslą vykdančio fizinio asmens bendrosios kompetencijos teismas, nagrinėjant bylas, kylančias iš verslo veiklos, yra apylinkės, kurioje yra asmens verslo vieta, teismas (verslo vieta yra į viešą registrą įrašytas adresas); jeigu asmuo verslo vietos neturi, tai yra apylinkės, kurioje yra jo gyvenamoji vieta, teismas, o jeigu šalis neturi gyvenamosios vietos – apylinkės, kurioje šalis yra, teismas.

Kriterijus juridinio subjekto bendrosios kompetencijos teismui nustatyti yra juridinio subjekto registruotoji būstinė (žr. Įstatymo Nr. 89/2012 Coll., Civilinio kodekso, 136–137 straipsnius).

Nemokumo patikėtinio, vykdančio savo pareigas, bendrosios kompetencijos teismas yra apylinkės, kurioje yra jo registruotoji būstinė, teismas.

Specialios taisyklės taikomos valstybės bendrosios kompetencijos teismui (teismui, kurio apylinkėje registruotąją būstinę turi valstybės organizacinis padalinys, turintis jurisdikciją pagal specialias teises nuostatas, o jeigu teritorinę jurisdikciją turinčio teismo tokiu būdu nustatyti negalima – teismui, kurio apylinkėje atsirado aplinkybės, suteikiančios teisę į ieškinyje pateiktą reikalavimą), savivaldybės bendrosios kompetencijos teismui (teismui, kurio apylinkėje yra savivaldybė) ir aukštesniojo teritorinio savivaldos subjekto bendrosios kompetencijos teismui (teismui, kurio apylinkėje yra to teritorinio savivaldos subjekto administracinių įstaigų registruotosios būstinės).

Jeigu atsakovas, būdamas Čekijos Respublikos pilietis, bendrosios kompetencijos teismo neturi arba neturi bendrosios kompetencijos teismo Čekijos Respublikoje, jurisdikciją turi teismas, kurio apylinkėje buvo paskutinė žinoma atsakovo gyvenamoji vieta Čekijos Respublikoje. Turtinės teisės asmens, neturinčio kito kompetentingo teismo Čekijos Respublikoje, atžvilgiu gali įgyvendinti teismas, kurio apylinkėje yra asmens turtas.

Ieškiny (prašymas pradėti procesą) prieš užsienio asmenį gali būti pateikiamas teismui, kurio apylinkėje Čekijos Respublikoje yra užsienio asmeniui priklausantis objektas arba objekto organizacinis padalinys.

Įstatymo Nr. 292/2013 Coll. dėl specialaus teismo proceso 4 straipsnio nuostatose teigiama, kad jurisdikcija nagrinėti bylą priklauso asmens, kurio interesais vykdomas procesas, bendrosios kompetencijos teismui, jeigu tame įstatyme nenumatyta kitaip. Nepilnamečio, neturinčio visiško veiksnio, bendrosios kompetencijos teismas yra apylinkės, kurioje yra tėvų susitarimu arba teismo sprendimu nustatyta arba kitų lemiamų aplinkybių nulemta nepilnamečio gyvenamoji vieta, teismas.

2.2.2 Bendrosios taisyklės išimtys

Egzistuoja ne tik atsakovo bendrosios kompetencijos teismo teritorinė jurisdikcija, bet ir kita speciali teritorinė jurisdikcija, kuri yra a) pasirinkta speciali teritorinė jurisdikcija (žr. toliau išdėstytą klausimą Nr. 2.2.2.1) ir b) išimtinė speciali teritorinė jurisdikcija (žr. toliau išdėstytą klausimą Nr. 2.2.2.2). Komerčinėms byloms taip pat galimas prorogacijos susitarimas (žr. toliau išdėstytą klausimą Nr. 2.2.2.3).

Be to, pagal Įstatymo Nr. 292/2013 Coll. dėl specialaus teismo proceso 5 straipsnį, jeigu procese dėl teismo globos paskyrimo nepilnamečiui, bylose dėl globos teisių ir procese dėl veiksnio pakinta jurisdikciją lemiančios aplinkybės, teismas turi teisę savo jurisdikciją perkelti kitam teismui, jeigu tai atitinka nepilnamečio, globėjo ar asmens, dėl kurio veiksnio sprendžiama, interesą. Tačiau jurisdikcijos perkėlimas pagal šią dalį visada priklauso nuo to, kaip tai įvertina teismas.

2.2.2.1 Kada galiu pasirinkti, į kurį teismą kreiptis: į atsakovo gyvenamosios vietos teismą (pagal bendrąją taisyklę nustatytą teismą) ar kitą teismą?

Tai yra vadinamoji pasirinkta speciali teritorinė jurisdikcija, reglamentuojama Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso, 87 straipsnyje. Ieškovas gali pasirinkti, ar ieškinį pateikti atsakovo bendrosios kompetencijos teisme, ar kitame teritorinę jurisdikciją turinčiame teisme. Vis dėlto reikia laikytis teritorinės jurisdikcijos taisyklių – jeigu jurisdikciją nagrinėti bylą pirmąja instancija turi apygardos teismas, ieškovas turi pateikti ieškinį apygardos teisme. Kai ieškiny pateikiamas teismui, ieškovas savo pasirinkimo keisti nebegali. Jeigu teritorinė jurisdikcija reglamentuojama tiesiogiai taikytiniais ES teisės aktais, kurie yra viršesni už nacionalinės teisės aktus (žr. tam tikras Reglamento (EB) Nr. 44/2001, kuriuo reglamentuojama ne tik tarptautinė, bet ir teritorinė jurisdikcija, nuostatas), Čekijos teisės aktais nustatytos teritorinės jurisdikcijos taisyklės negali būti taikomos.

Vietoj atsakovo bendrosios kompetencijos teismo ieškovas gali pasirinkti teismą, kurio apylinkėje:

- yra nuolatinė atsakovo darbo vieta;
 - įvyko aplinkybės, dėl kurių atsirado teisė į kompensaciją;
 - yra atsakovui – fiziniam ar juridiniam asmeniui – priklausančio objekto organizacinis padalinys, jeigu ginčas yra susijęs su šiuo padaliniu;
 - yra asmens, organizuojančio reguliuojamą rinką arba eksploatuojančio daugiašalę prekybos sistemą, registruotoji būstinė – kai nagrinėjamas komercinis ginčas
1. dėl šio asmens organizuojamos reguliuojamos rinkos arba tokio verslo atsiskaitymų, arba
 2. šio asmens eksploatuojamoje daugiašalėje prekybos sistemoje arba dėl tokios prekybos atsiskaitymų;
- yra mokėjimo vieta, jeigu naudojamas teise, kylančia iš įsakomojo vekselio, paprastojo vekselio ar kito vertybinio popieriaus;
 - yra prekių biržos registruotoji būstinė, jeigu ginčas susijęs su prekyba prekių biržoje.

2.2.2.2 Kada turiu kreiptis ne į atsakovo gyvenamosios vietos teismą (pagal bendrąją taisyklę nustatytą teismą), o į kitą teismą?

Tai yra vadinamoji pasirinkta speciali teritorinė jurisdikcija, reglamentuojama Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso, 88 straipsnyje ir tam tikromis Įstatymo Nr. 292/2013 dėl specialaus teismo proceso nuostatomis. Jeigu tam tikroms byloms nustatyta privaloma išimtinė jurisdikcija, teritorinė jurisdikcija negali būti nustatoma pagal atsakovo bendrosios kompetencijos teismą arba pagal pasirinktą teismą.

Jeigu teritorinė jurisdikcija reglamentuojama tiesiogiai taikytiniais ES teisės aktais, kurie yra viršesni už nacionalinės teisės aktus (žr. tam tikras Reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, kuriuo reglamentuojama ne tik tarptautinė, bet ir teritorinė jurisdikcija, nuostatas), Čekijos teisės aktais nustatytos teritorinės jurisdikcijos taisyklės negali būti taikomos.

Pagal Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso, 88 straipsnį išimtinė teritorinė jurisdikcija visų pirma privaloma šiems procesams:

- bendro sutuoktinių turto ar kito turto klausimams arba bendros buto nuomos panaikinimo po santuokos nutraukimo klausimams – teritorinę jurisdikciją turi sprendimą dėl santuokos nutraukimo priėmęs teismas;
- procesams dėl teisės į nekilnojamąjį turtą (procesai turi būti tiesiogiai susiję su teise į turtą – tai daugiausia susiję su daiktinėmis teisėmis arba nuomos teisėmis) – teritorinę jurisdikciją turi teismas, kurio apylinkėje yra turtas, jeigu tai nėra procesas, kuriuo sprendžiamas bendro sutuoktinių turto ar kito turto klausimas arba bendros buto nuomos panaikinimo po santuokos nutraukimo klausimas (šiais atvejais, kaip minėta, teritorinę jurisdikciją turėtų sprendimą dėl santuokos nutraukimo priėmęs teismas);
- procesams, kuriais sprendžiami su testamentu patvirtinimu susiję ginčai – teritorinę jurisdikciją turi teismas, kuriame vyko testamentu patvirtinimo procesas.

Įstatyme Nr. 292/2013 Coll. dėl specialaus teismo proceso speciali teritorinė jurisdikcija visų pirma numatyta šiems procesams:

- santuokos nutraukimo procesams, procesams, kuriais nustatomas santuokos buvimo faktas ir santuokos negaliojimas – pagal 373 ir 383 straipsnius tai yra teismas, kurio apylinkėje buvo paskutinė bendra sutuoktinių gyvenamoji vieta Čekijos Respublikoje, jeigu toje apylinkėje gyvena bent vienas iš sutuoktinių; jeigu tokio teismo nėra, tada jurisdikciją turi sutuoktinio, kuris nepateikė prašymo pradėti procesą, bendrosios kompetencijos teismas, o jeigu ir šio teismo nėra, tada jurisdikciją turi sutuoktinio, kuris pateikė prašymą pradėti procesą, bendrosios kompetencijos teismas;
- testamentu patvirtinimo procesams – pagal 98 straipsnį tai yra mirusiojo registruotos nuolatinės gyvenamosios vietos, jo paskutinės gyvenamosios vietos arba jo paskutinės buvimo vietos, taip pat vietos, kurioje yra mirusiojo nekilnojamas turtas arba kurioje jis mirė, teismas (šie kriterijai yra hierarchiniai);
- *procesams tarptautinio vaiko pagrobimo (vaiko grąžinimo) bylose* – pagal 479 straipsnį teritorinę jurisdikciją turi teismas, kurio apylinkėje yra Tarptautinės teisinės vaikų apsaugos biuro registruotoji buveinė, t. y. Brno savivaldybės teismas.

2.2.2.3 Ar šalis gali pasirinkti teismą, kuris paprastai nebūtų kompetentingas nagrinėti bylą?

Susitarti dėl kitokios teritorinės jurisdikcijos, negu numatyta įstatymais (vadinamasis prorogacijos susitarimas), pagal Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso, 89a straipsnį šalis gali tik tada, kai tai susiję su bylomis dėl įmonių santykių, kylančių iš verslo veiklos, ir tik jeigu atitinkamai bylai (minėta pirmiau) pagal Įstatymo Nr. 99/1963 Coll., Civilinio proceso kodekso, 88 straipsnį nėra nustatyta išimtinė teritorinė jurisdikcija. Prorogacijos susitarimas turi būti sudarytas rašytine forma. Jeigu ieškovas pateikia ieškinį pasirinktam teismui ir remiamasi prorogacijos susitarimu, prie ieškinio turėtų būti pridėtas susitarimas (patikima forma – pageidautina originalas arba patvirtinta kopija), nors pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus tai nėra būtina sąlyga.

3 Kai byla teisinga specializuotiems teismams, kaip sužinoti, į kurį teismą reikėtų kreiptis?

Čekijos Respublikoje specializuotų teismų nėra (žr. atsakymą į klausimą Nr. 1).

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 16/09/2020